

**PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA II ST.
w JAROSŁAWIU**

INFORMATOR

dla
kandydatów
do

**Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia
w Jarosławiu**

rok szkolny

2023/2024

Spis treści

1. Informacje ogólne.....	4.
2. Forma egzaminu do PSM II st.....	5.
3. Część praktyczna - gra na instrumencie/śpiew solowy.....	6.
3.1 Wymogi programowe do I klasy PSM II st.....	6.
Fortepian.....	6.
Akordeon.....	
Organy.....	
Skrzypce/Altówka.....	
Wiolonczela.....	
Gitara klasyczna.....	7.
Flet.....	
Klarnet	
Saksofon.....	
Trąbka.....	8.
Perkusja.....	
Śpiew solowy.....	
3.2 Wymogi programowe do II klasy PSM II st.....	9.
Fortepian.....	9.
Akordeon.....	
Organy.....	
Skrzypce/Altówka.....	
Wiolonczela.....	
Gitara klasyczna.....	10.
Flet.....	
Klarnet	
Saksofon.....	
Trąbka.....	11.
Perkusja.....	
Śpiew solowy.....	

3.3 Wymogi programowe do III klasy PSM II st.....	12.
Fortepian.....	12.
Akordeon.....	
Organy.....	
Skrzypce/Altówka.....	
Wiolonczela.....	
Gitara klasyczna.....	13.
Flet.....	
Klarnet	
Saksofon.....	
Trąbka.....	14.
Perkusja.....	
Śpiew solowy.....	15.
4. Część teoretyczna – kształcenie słuchu i teoria muzyki.....	16.
4.1 Zakres materiału do I klasy PSM II st.....	16.
Kształcenie słuchu (zadania słuchowe i teoretyczne).....	16.
Audycje muzyczne.....	17.
4.2 Egzamin wstępny do II i III klasy PSM II st.....	18.
4.3 Zakres materiału do II klasy PSM II st.....	19.
Kształcenie słuchu (zadania słuchowe i teoretyczne).....	19.
Zasady muzyki.....	20.
Literatura muzyczna – wydział instrumentalny.....	21.
Historia muzyki – wydział wokalny	22.
4.4 Zakres materiału do III klasy PSM II st.....	23.
Kształcenie słuchu (zadania słuchowe i teoretyczne).....	23.
Zasady muzyki.....	25.
Literatura muzyczna – wydział instrumentalny.....	26.
Historia muzyki – wydział wokalny	27.

1. Informacje ogólne

Szkoła prowadzi naukę w specjalnościach instrumentalistyka i wokalistyka, a nauka w szkole odbywa się w cyklu sześcioletnim lub czteroletnim.

Specjalności na **WYDZIALE INSTRUMENTALNYM**:

- **fortepian**
- **organy**
- **akordeon**
- **flet, klarnet, saksofon, trąbka**
- **skrzypce, altówka, wiolonczela, gitara**
- **perkusja**

Do klasy pierwszej szkoły może ubiegać się kandydat, który w danym roku kalendarzowym kończy co najmniej 10 lat oraz nie więcej niż 23 lata. Warunkiem jest ukończenie szkoły muzycznej I stopnia (cykl 6 – letni lub 4 – letni) ewentualnie wykazanie się znajomością materiału w tym zakresie.

Kandydaci do I klasy PSM II stopnia w specjalnościach: **fortepian, skrzypce, wiolonczela, gitara, flet, klarnet, saksofon, trąbka i akordeon** muszą mieć przygotowanie w zakresie szkoły muzycznej I stopnia, ewentualnie wykazać się umiejętnością gry na instrumencie i wiadomościami z teorii stanowiącymi podstawy programowe szkoły muzycznej I stopnia. Kandydaci na **organy** powinni wykazać się umiejętnością gry na fortepianie, ale mogą także rekrutować się spośród innych instrumentalistów.

Kandydaci na **altówkę** powinni wykazać się umiejętnością gry na skrzypcach.

Warunkiem ubiegania się o przyjęcie do PSM II st. na **WYDZIAŁ WOKALNY** jest:

- ukończony 15 rok życia
- ukończenie Szkoły Muzycznej I st. bądź Ogniska Artystycznego lub też znajomość notacji muzycznej i wiadomości ogólnomuzycznych

Do podania należy załączyć zaświadczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia kształcenia w placówce artystycznej, wydane przez lekarzy specjalistów tj. audiologa i foniatrię (Podstawa prawna: Art. 142 Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 910, 1378, z 2021 r. poz. 4)).

2. Forma egzaminu do PSM II st. w Jarosławiu

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA:

Specjalność Instrumentalistyka:

- gra na instrumencie

Specjalność wokalistyka:

- śpiew solowy

CZĘŚĆ TEORETYCZNA:

Część teoretyczna z kształcenia słuchu i teorii muzyki:

- egzamin ustny z kształcenia słuchu
- wiadomości ogólnomuzyczne do klasy I PSM II st. obejmują zakres materiału z przedmiotów teoretycznych szkoły muzycznej I st.)

.....

Do klas wyższych niż kl. I PSM II st. obowiązuje również materiał przedmiotów teoretycznych realizowanych w klasach niższych PSM II st.:

- zasady muzyki
- literatura muzyczna
- historii muzyki

Kandydatów, którzy nie ukończyli szkoły muzycznej I st. obowiązuje:

- przesłuchanie z instrumentu,
- badanie słuchu muzycznego,
- wiadomości ogólnomuzyczne (obejmują zakres materiału z przedmiotów teoretycznych szkoły muzycznej I st.)

Kwestionariusze należy składać w sekretariacie szkoły do dnia 15 maja 2023 roku.

Do podania należy dołączyć zaświadczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia kształcenia w placówce artystycznej, wydane przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej (Podstawa prawna: Art. 142 Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 910, 1378, z 2021 r. poz. 4), a w przypadku kandydatów na instrumenty dęte od lekarza specjalisty tj. pulmonologa

3. Część praktyczna - gra na instrumencie/śpiew solowy

3.1 Wymogi programowe do I klasy PSM II st.

FORTEPIAN

- Polifonia – Inwencja II głosowa J. S. Bacha (lub utwór o wyższym stopniu trudności)
- Forma sonatowa – Allegro sonatowe , rondo lub wariacje
- Etiuda (z wyłączeniem etiud kantylenowych) lub utwór o charakterze wirtuozowskim
- Utwór dowolny

Program należy wykonać z pamięci.

AKORDEON

- Etiuda
- Utwór polifoniczny lub utwór muzyki dawnej
- Utwór dowolny

Program należy wykonać z pamięci.

ORGANY

Wykonanie na fortepianie, akordeonie lub organach:

- Etiuda
 - Utwór polifoniczny
 - Utwór dowolny
- Program należy wykonać z pamięci.

SKRZYPCE / ALTÓWKA

- Etiuda
- Koncert, cz. I lub II i III
- Utwór dowolny

Program powinien być wykonany na pamięć, z akompaniamentem.
Dopuszcza się wykonanie etiudy z nut.

WIOLONCZELA

- Etiuda,
- Jedna część sonaty lub koncertu
- Utwór dowolny

Program powinien być wykonany na pamięć, z akompaniamentem.
Dopuszcza się wykonanie etiudy z nut.

GITARA KLASYCZNA

- Dowolny utwór muzyki dawnej (renesans, barok)
- Etiuda zawierająca jedną z podstawowych technik gitarowych (arpeggio, legato, gamy lub tremolo)
- Utwór cykliczny; do wyboru (temat z wariacjami, dwie kontrastujące części sonaty lub sonatiny)
- Czytanie a vista.
Program powinien być wykonany z pamięci.

FLET

- Gama durowa .trójdźwięk w przewrotach, tercje ,czterodźwięk septymowy .
Gama molowa w odmianie harmonicznego i melodycznego, trójdźwięk w przewrotach.
- Etiuda o zróżnicowanych problemach technicznych
- Utwór cykliczny (dwie kontrastujące części sonaty barokowej lub część koncertu)
- Utwór dowolny solowy lub z akompaniamentem.
Jeden z utworów należy wykonać z pamięci.

KLARNET

- Gama durowa lub molowa do trzech znaków przykluczowych, pasaż rozłożony i w przewrotach, w skali e- f3 grana ósemkami w tempie umiarkowanym, artykulacji: non legato, legato.
- Etiuda - dowolna
- Do wyboru: utwór dowolny lub I część wybranej formy cyklicznej (sonatina ,sonata, rondo, wariacje) - z klasy programowo najwyższej.

SAKSOFON

- Wybrana przez kandydata gama durowa lub molowa harmonicznego do 3 znaków przykluczowych, non legato i legato w całej skali instrumentu, pasaż, pasaż rozłożony, pochod trójkowy.
- Etiuda o charakterze technicznym.
- Dwa dowolne utwory z akompaniamentem lub części (dwie lub więcej) utworów cyklicznych o odmiennym charakterze.

TRABKA

- Gama dur-moll, pasaże w obrębie osiągniętej skali, według schematów o zróżnicowanej artykulacji.
- Wykonanie dwóch zróżnicowanych pod względem problemów wykonawczych etiud, lub etiuda i miniatura z towarzyszeniem fortepianu
- Jedna część sonaty lub koncertu (z towarzyszeniem fortepianu).
Co najmniej jeden utwór należy wykonać z pamięci.

PERKUSJA

➤ *WERBEL:*

- utwór (lub etiuda) oparty na technice klasycznej,
- utwór oparty na technice rudymen tarnej

➤ *KOTŁY:*

- utwór (lub etiuda) wykonany na dwóch kotłach lub dwóch tom tomach

➤ *KSYLOFON lub MARIMBA:*

- utwór z towarzyszeniem fortepianu

➤ *WIBRAFON lub MARIMBA:*

- utwór wykonany techniką czteropałkową

ŚPIEW SOŁOWY

- Jedna dowolnie wybrana piosenka z następujących zbiorów:
Zygmunt Noskowski, Maria Konopnicka: "Śpiewnik dla dzieci na głos i fortepian" lub Tadeusz Mayzner: "Rok w piosence".
Może to być również dowolna pieśń klasyczna, piosenka musicalowa bądź też aktorska..
- Dowolny wiersz lub fragment prozy opanowany na pamięć.

3.2 Wymogi programowe do II klasy PSM II st.

FORTEPIAN

- Polifonia – Inwencja III głosowa J. S. Bacha (lub utwór o wyższym stopniu trudności)
- Forma sonatowa – Allegro sonatowe , rondo lub wariacje z sonaty klasycznej
- Etiuda (z wyłączeniem etiud kantylenowych) lub utwór o charakterze wirtuozowskim
- Utwór dowolny

Program należy wykonać z pamięci.

AKORDEON

- Etiuda
- Utwór polifoniczny lub utwór muzyki dawnej
- Utwór cykliczny lub jego część
- Utwór dowolny

Program należy wykonać z pamięci.

ORGANY

Wykonanie na organach:

- Ćwiczenie pedałowe (J. Chwedczuk)
- J. S. Bach – Małe preludium i fuga lub Manuałowy utwór dawnego mistrza
- Manuałowy utwór kompozytora romantycznego
- Utwór dowolny

SKRZYPCE / ALTÓWKA

- Etiuda lub Fantazja Telemanna - 2 części kontrastujące
- Koncert, cz. I lub II i III
- Utwór dowolny

Program powinien być wykonany na pamięć, z akompaniamentem.

Dopuszcza się wykonanie etiudy z nut.

WIOLONCZELA

- Etiuda,
- Dwie kontrastujące części sonaty barokowej
- Jedna część koncertu
- Utwór dowolny

Program powinien być wykonany na pamięć, z akompaniamentem.

Dopuszcza się wykonanie etiudy z nut.

GITARA KLASYCZNA

- Dowolny utwór muzyki dawnej (renesans, barok)
- Etiuda zawierająca jedną z podstawowych technik gitarowych (arpeggio, legato, gamy lub tremolo)
- Utwór cykliczny; do wyboru (temat z wariacjami, dwie kontrastujące części sonaty lub sonatiny)
- Czytanie a vista.
Program powinien być wykonany z pamięci.

Kandydat powinien wykazać się umiejętnościami, które osobom oceniającym pomogą w sposób właściwy ocenić zaawansowanie w grze na instrumencie.

FLET

- Gama durowa .trójdźwięk w przewrotach, tercje ,czterodźwięk septymowy . Gama molowa w odmianie harmonicznego i melodycznego ,trójdźwięk w przewrotach.
 - Etiuda o zróżnicowanych problemach technicznych
 - Utwór cykliczny (dwie kontrastujące części sonaty barokowej lub część koncertu)
 - Utwór dowolny solowy lub z akompaniamentem.
- Jeden z utworów należy wykonać z pamięci

KLARNET

- Gama durowa i molowa do czterech znaków przykluczowych, pasaż rozłożony i w przewrotach, progresja, odległości tercji, w skali e-f3 . Gama chromatyczna w skali e-e3 i pasaż zmniejszony, grane ósemkami, w tempie szybszym, artykulacji non legato, legato.
- Etiuda o charakterze technicznym.
- Etiuda o charakterze kantylenowym.
- Utwór cykliczny (koncert lub sonata) zagrany w całości lub 3 różne utwory o zmiennym charakterze (przeciwstawnych tempach) - z fortepianem.

SAKSOFON

- Wybrana przez kandydata gama durowa lub molowa harmonicznego i melodyczna do 4 znaków przykluczowych, non legato i legato w całej skali instrumentu, pasaż, pasaż rozłożony, pochod tercjowy, dominanta septymowa (w przypadku gam molowych akord zmniejszony 7 stopnia)
- Etiuda o charakterze technicznym.
- Dwa dowolne utwory z akompaniamentem lub części (dwie lub więcej) utworów cyklicznych o odmiennym charakterze.

TRĄBKA

- Gama dur-moll, pasaż toniczny i septymowy w obrębie osiągniętej skali, według schematów o zróżnicowanej artykulacji.
 - Wykonanie dwóch zróżnicowanych pod względem problemów wykonawczych etiud, lub etiuda i miniatura z towarzyszeniem fortepianu
 - dwie kontrastujące części utworu cyklicznego (sonata, koncert)
- Jeden utwór (lub część) wykonany z pamięci.

PERKUSJA

➤ *WERBEL:*

- utwór (lub etiuda) oparty na technice klasycznej, zawierający klasyczne tremolo,
- utwór oparty na technice rudymen tarnej

➤ *KOTŁY:*

- utwór (lub etiuda) z zastosowaniem artykulacji tremolo

➤ *WIBRAFON lub MARIMBA:*

- utwór wykonany techniką czteropałkową

➤ *KSYLOFON lub MARIMBA:*

- utwór z towarzyszeniem fortepianu z zastosowaniem artykulacji tremolo

➤ *ZESTAW MULTIPERKUSYJNY:*

- utwór (lub etiuda) wykonany na zestawie perkusyjnym, złożonym z trzech elementów

ŚPIEW SOŁOWY

- Giuseppe Concone op.9 (ćwiczenia nr: 5,6,7,8,9,10) obowiązuje jedno do wyboru spośród wskazanych.
- Nicola Vaccaj "Praktyczna metoda włoskiego śpiewu" . Obowiązuje jedno z ćwiczeń do wyboru spośród wskazanych: "Avvezzo a vivere", "Bella prova e' d' alma forte", "Fra l' ombre un lampo solo", "Quell' onda che ruina", "Delira dubbiosa", "Nel contrasto amor s' accende".
- Aria starowłoska dowolnie wybrana przez kandydata.
- Pieśń polska dowolnie wybrana przez kandydata.

Ponadto kandydatów do klasy II obowiązuje zaliczenie materiału z przedmiotu: dykcja i recytacja, kształcenie słuchu, historia muzyki, zasady muzyki z elementami edycji nut
Zakres wymaganej wiedzy oraz umiejętności wyznacza nauczyciel prowadzący zajęcia.

3.3 Wymogi programowe do III klasy PSM II st.

FORTEPIAN

- Polifonia – Preludium i fuga z Das Wohltemperierte Klavier J.S. Bacha
- Forma sonatowa – Allegro sonatowe , rondo lub wariacje z sonaty klasycznej
- Etiuda (z wyłączeniem etiud kantylenowych) lub utwór o charakterze wirtuozowskim
- Utwór dowolny

Program należy wykonać z pamięci.

AKORDEON

- Etiuda
- Utwór polifoniczny lub utwór muzyki dawnej
- Utwór cykliczny lub jego część
- Dwa utwory dowolne

Program należy wykonać z pamięci.

ORGANY

Wykonanie na organach:

- Ćwiczenie pedałowe (J. Chwedczuk)
- Manualowy utwór dawnego mistrza
- J. S. Bach – Małe preludium i fuga
- Utwór dowolny z użyciem pedału

SKRZYPCE/ ALTÓWKA

- Etiuda **lub** Kaprys
- Fantazja Telemanna - 2 części kontrastujące **lub** Partita/Sonata Bacha - 2 części kontrastujące
- Koncert, cz. I lub II i III
- Utwór dowolny

Program powinien być wykonany na pamięć, z akompaniamentem.

Dopuszcza się wykonanie etiudy z nut.

WIOLONCZELA

- Etiuda lub kaprys
- Dwie kontrastujące części sonaty barokowej lub wczesnoklasycznej
- Jedna część koncertu
- Utwór dowolny

Program powinien być wykonany na pamięć, z akompaniamentem.

Dopuszcza się wykonanie etiudy z nut.

GITARA KLASYCZNA

- Dowolny utwór muzyki dawnej (renesans, barok)
- Etiuda zawierająca jedną z podstawowych technik gitarowych (arpeggio, legato, gamy lub tremolo)
- Utwór cykliczny; do wyboru (temat z wariacjami, dwie kontrastujące części sonaty lub sonatiny)
- Czytanie a vista.

Program powinien być wykonany z pamięci.

Kandydat powinien wykazać się umiejętnościami, które osobom oceniającym pomogą w sposób właściwy ocenić zaawansowanie w grze na instrumencie.

FLET

- Gama durowa .trójdźwięk w przewrotach, tercje ,czterodźwięk septymowy . Gama molowa w odmianie harmonicznnej i melodycznej, trójdźwięk w przewrotach.
- Etiuda o zróżnicowanych problemach technicznych
- Utwór cykliczny (dwie kontrastujące części sonaty barokowej lub część koncertu)
- Utwór dowolny solowy lub z akompaniamentem.

Jeden z utworów należy wykonać z pamięci

KLARNET

- Gama durowa i mollowa do pięciu znaków przykluczowych, pasaż rozłożony i w przewrotach, progresja, odległości tercji i kwarty w skali e-f3. Gama chromatyczna w skali e-e3 i pasaż zmniejszone e, f, fis , grane ósemkami, w tempie szybszym, artykulacji non legato, legato, staccato.
- Etiuda o charakterze technicznym.
- Etiuda o charakterze kantylenowym.
- Utwór cykliczny- koncert lub sonata lub inny kilkuczęściowy zagrany w całości z fortepianem.

SAKSOFON

:

- Wybrana przez kandydata gama durowa lub molowa harmonicznna i melodyczna do 5 znaków przykluczowych, non legato i legato w całej skali instrumentu, pasaż, pasaż rozłożony, pochod tercjowy, dominanta septymowa (w przypadku gam molowych akord zmniejszony 7 stopnia).
- Etiuda o charakterze technicznym.
- Dwa dowolne utwory z akompaniamentem lub części (dwie lub więcej) utworu cyklicznego o odmiennym charakterze.

TRABKA

- Gama dur-moll, pasaż toniczny i septymowy w obrębie osiągniętej skali, według schematów o zróżnicowanej artykulacji.
- Wykonanie dwóch zróżnicowanych pod względem problemów wykonawczych etiud (z zeszytu C. Kopprasch) lub etiuda i miniatura z towarzyszeniem fortepianu
- Dwie kontrastujące części utworu cyklicznego (koncert, sonata) z towarzyszeniem fortepianu,
Co najmniej jeden utwór lub część utworu powinna być wykonana z pamięci.

PERKUSJA

➤ *WERBEL:*

- utwór (lub etiuda) oparty na technice klasycznej, zawierający klasyczne tremolo,
- utwór oparty na technice rudymenarnej

➤ *KOTŁY:*

- utwór (lub etiuda) wykonany na czterech kotłach, z zastosowaniem artykulacji tremolo

➤ *WIBRAFON:*

- utwór wykonany techniką czteropałkową

➤ *MARIMBA:*

- utwór wykonany techniką czteropałkową

➤ *KSYLOFON lub MARIMBA:*

- utwór z towarzyszeniem fortepianu z zastosowaniem artykulacji tremolo

➤ *ZESTAW MULTIPERKUSYJNY:*

- utwór (lub etiuda) wykonany na zestawie perkusyjnym, złożonym z czterech elementów

ŚPIEW SOLOWY

- Giuseppe Concone op.9 (ćwiczenia nr: 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20) obowiązuje jedno do wyboru spośród wskazanych.
- Nicola Vaccaj "Praktyczna metoda włoskiego śpiewu". Do wyboru jeden z utworów:

"Come il candore", "Senza l' amabile", "Benche di senso privo", "La gioia verace", "L' augelletto in lacci stretto", "Quando accende un nobile petto", "Piu non si trovano".

- Aria: starowłoska, barokowa lub klasyczna do wyboru.
- Pieśń obcojęzyczna.
- Pieśń polska.

Ponadto kandydatów klasy III obowiązuje zaliczenie materiału z przedmiotów: dykcja i recytacja, zespoły wokalne, kształcenie słuchu, zasady muzyki z elementami edycji nut, historia muzyki, fortepian dla wokalistyki.

Zakres wymaganej wiedzy oraz umiejętności wyznacza nauczyciel prowadzący zajęcia.

4. Część teoretyczna – kształcenie słuchu i teoria muzyki

4.1 Zakres materiału do I klasy PSM II st.

Kształcenie słuchu

Zadania słuchowe

1. **Interwały proste** - rozpoznawanie wszystkich interwałów prostych (melodycznych i harmonicznych) intonowanie interwałów prostych
2. **Tryton z rozwiązaniem** - budowanie i śpiewanie
3. **Trójdźwięki** - śpiewanie i rozpoznawanie - dur i moll w przewrotach - zwiększony i zmniejszony w postaci zasadniczej
4. **Gamy durowe i molowe** - rozpoznawanie i śpiewanie gam z triadą harmoniczną (znajomość gam durowych i molowych do 4 znaków przykluczowych - gamy molowe w odmianach)
5. **Czytanie nut głosem a vista** w tonacjach do jednego znaku przykluczowego w kluczu wiolinowym i basowym. Powtarzanie głosem z pamięci krótkich zwrotów melodycznych
6. **Rytm** - umiejętność powtarzanie z pamięci lub wystukiwania z zapisu przebiegów rytmicznych w taktach prostych

Zadania teoretyczne

1. **Podstawowe elementy notacji muzycznej**
 - nazwy dźwięków w kluczu wiolinowym i basowym
 - znaki chromatyczne
 - nazwy oktaw
2. **Interwały proste**
 - budowanie od podanych dźwięków w górę i w dół
3. **Trójdźwięki**
 - budowanie od podanych dźwięków w górę i w dół (dur i moll w przewrotach)
4. **Gamy durowe i molowe oraz ich triady** - budowanie (molowe we wszystkich odmianach)
5. **Metroritmika**
 - wartości rytmiczne nut i pauz
 - podział na takty oraz grupowanie wartości rytmicznych w taktach prostych
 - podział wartości rytmicznych (regularny i nieregularny)
6. **Enharmonia**
 - nazywanie i zapisywanie dźwięków enharmonicznie równoważnych

Zakres materiału z wiedzy ogólnomuzycznej

Audycje muzyczne

1. Elementy dzieła muzycznego
2. Budowa okresu muzycznego
3. Głos ludzki i jego typy
4. Instrumenty muzyczne (grupy instrumentów)
5. Tańce narodowe
6. Forma A B A
7. Rondo
8. Wariacje
9. Faktura (polifonia, homofonia)
10. Opera
11. Muzyka absolutna i programowa
12. Okresy stylistyczne w dziejach muzyki i przedstawiciele:
 - a) barok
 - b) klasycyzm
 - c) XIX wiek
 - d) kompozytorzy polscy XX i XXI wieku

Istnieje możliwość przyjęcia do wyższej klasy PSM II st. po zdaniu egzaminu kwalifikującego z instrumentu oraz przedmiotów teoretycznych z zakresu programu nauczania klas niższych

4.2 Egzamin wstępny do II i III klasy PSM II st.

Część praktyczna - przesłuchanie z instrumentu

Część teoretyczna - egzaminy ustne z:

- kształcenia słuchu
- zasad muzyki
- literatury muzycznej (wydział instrumentalny)
- historii muzyki (wydział wokalny)

4.3 Zakres materiału do II klasy PSM II st.

Kształcenie słuchu

1. **Śpiewanie ćwiczeń 1 -głosowych tonalnych a vista**
2. **Śpiewanie i rozpoznawanie odmian gam do 6 znaków:**
 - durowej naturalnej, harmoniczej i miękkiej
 - molowych we wszystkich odmianach
3. **Śpiewanie i rozpoznawanie interwałów — interwały proste i złożone**
 - rozpoznawanie pojedynczych interwałów prostych oraz dwóch interwałów prostych granych melodycznie i harmonicznie w rejestrach środkowym i skrajnych
 - rozpoznawane interwałów złożonych
 - określanie interwałów melodycznych powstających pomiędzy trzema dźwiękami
 - (rozpoznawanie w/w interwałów z dźwiękami „mylącymi”)
4. **Śpiewanie i rozpoznawanie trójdźwięków:**
 - durowych i molowych w postaci zasadniczej i w przewrotach
 - zmniejszonego i zwiększonego bez przewrotu
 - (rozpoznawanie w/w trójdźwięków z dźwiękami „mylącymi”)
 - śpiewanie prymy trójdźwięków durowych i molowych zagranych w układzie rozległym
 - śpiewanie trójdźwięków durowych i molowych w dowolnej postaci i kierunku w kontekście podanego dźwięku lub trójdźwięku
5. **Śpiewanie triady harmoniczej:**
 - w odmianach gam durowych i molowych,
 - wysłyszenie i określenie funkcji harmonicznyc w kadencjach
6. **Znajomość D⁷:**
 - śpiewanie D⁷ we wszystkich postaciach z rozwiązaniem
 - rozpoznawanie D⁷ we wszystkich postaciach
 - wysłyszenie prymy D⁷ granej w układzie rozległym
 - określanie składników występujących w głosach najwyższych i najniższych
9. **Powtórzenie głosem** - zagranego poprzednika, dośpiewanie następnika
10. **Ćwiczenia rytmiczne** - realizacja zapisanego rytmu

Zasady muzyki

1. Gamy

- znajomość kola kwintowego (tonacje durowe do 6 znaków i molowe równoległe)
- budowanie gam: durowej naturalnej, harmoniczej i miękkiej

molowych we wszystkich odmianach

2. Interwały - budowanie od podanego dźwięku, umiejętność tworzenia przewrotów

interwałów, umiejętność rozwiązywania dysonansów

3. Trójdźwięki - budowanie od podanego dźwięku:

trójdźwięku durowego i molowego w postaci zasadniczej i w przewrotach trójdźwięku zmniejszonego i zwiększonego w postaci zasadniczej budowanie trójdźwięków na wszystkich stopniach poznanych gam durowych i molowych w odmianach

4. Triada harmoniczna - budowanie w podanej tonacji (we wszystkich odmianach dur i moll

- tonacje durowe i molowe równoległe do 6 znaków przykluczowych)

5. Dominanta septymowa:

budowanie od podanego dźwięku D^7 w postaci zasadniczej i w przewrotach rozwiązywanie D^7 w postaci zasadniczej i w przewrotach ze wskazaniem na postępowanie jej składników wynikających z rozwiązania dysonansów

6. Powstawanie i cechy dźwięku - znajomość podstaw zagadnienia powstawania dźwięku

7. Szereg alikwotów - umiejętność utworzenia szeregu alikwotów od podanego dźwięku

8. Nazwy dźwięków w kluczach G, C i F - znajomość kluczy G, C, i F

9. Półton i cały ton diatoniczny i chromatyczny - znajomość pojęć diatoniki, chromatyki

i enharmonii, umiejętność wskazania różnic między półtonem i całym tonem diatonicznym i chromatycznym, umiejętność budowania półtonów i całych tonów diatonicznych i chromatycznych, umiejętność regularnego i nieregularnego chromatyzowania gam durowych

Literatura muzyczna (wydział instrumentalny)

1. Rodzaje muzyki
2. Elementy muzyki
3. Faktura dzieła muzycznego
4. Instrumenty muzyczne
5. Instrumentalne zespoły kameralne i orkiestrowe
6. Głosy wokalne, zespoły chóralne
7. Polska muzyka ludowa
8. Polskie tańce narodowe
9. Tańce obce
10. Tańce charakterystyczne
11. Okresowa i ewolucyjna zasada kształtowania
12. Formy okresowe małe i wielkie
13. Gatunki oparte na formach małych i wielkich (instrumentalne i wokalne)
14. **Materiał z zakresu wymagań dla przedmiotu literatura muzyczna klasy I**

Historia muzyki (wydział wokalny)

1. Chronologia epok w historii muzyki
2. Początki muzyki. Hipotezy na temat powstania muzyki
3. Muzyka świata starożytnego
4. Charakterystyka muzyki średniowiecza - chorał gregoriański
5. Świecka monodia średniowiecza
6. Muzyka epoki renesansu - msza, motet, chanson, madrygał
7. Muzyka reformacji
8. Muzyka instrumentalna renesansu
9. Muzyka polska epoki renesansu
10. Między renesansem i barokiem
11. **Materiał z zakresu wymagań dla przedmiotu historia muzyki klasy I**

4.4 Zakres materiału do III klasy PSM II st.

Kształcenie słuchu

1. Śpiewanie ćwiczeń 1-głosowych tonalnych *a vista*

2. Śpiewanie i rozpoznawanie odmian gam do 7 znaków:

- durowej naturalnej, harmonicznej i miękkiej
- molowych we wszystkich odmianach

3. Śpiewanie i rozpoznawanie interwałów — interwały proste i złożone

- rozpoznawanie pojedynczych interwałów prostych oraz dwóch interwałów prostych granych melodycznie i harmonicznie w rejestrach środkowym i skrajnych
- rozpoznawane interwałów złożonych
- określanie interwałów melodycznych powstających pomiędzy pięcioma dźwiękami
- (rozpoznawanie w/w interwałów z dźwiękami „mylącymi”)

4. Śpiewanie i rozpoznawanie trójdźwięków:

- durowych i molowych w postaci zasadniczej i w przewrotach
- zmniejszonego i zwiększonego w postaci zasadniczej
- (rozpoznawanie w/w trójdźwięków z dźwiękami „mylącymi”)
- śpiewanie prymy trójdźwięków durowych i molowych zagranych w układzie rozległym
- śpiewanie trójdźwięków durowych i molowych w dowolnej postaci i kierunku w kontekście podanego dźwięku lub trójdźwięku

5. Śpiewanie triady harmonicznej:

- w odmianach gam durowych i molowych,
- wysłyszenie i określenie funkcji harmonicznych (T, S, D⁷, T_{VI}) w kadencjach

6. Znajomość D⁷:

- śpiewanie D⁷ we wszystkich postaciach z rozwiązaniem
- rozpoznawanie D⁷ we wszystkich postaciach
- wysłyszenie prymy D⁷ granej w układzie rozległym
- określanie składników występujących w głosach najwyższych i najniższych

9. Powtórzenie głosem - zagrane poprzednika, dośpiewanie następnika

10. Ćwiczenia rytmiczne - realizacja zapisanego rytmu

11. Materiał z zakresu wymagań dla przedmiotu kształcenie słuchu klasy II

Zasady muzyki

1. **Gamy** - znajomość kola kwintowego (tonacje durowe do 7 znaków i molowe równoległe)

- budowanie gam: durowej naturalnej, harmoniczej i miękkiej molowych we wszystkich odmianach

2. **Interwały** - budowanie od podanego dźwięku, umiejętność tworzenia przewrotów

interwałów, umiejętność rozwiązywania dysonansów, znajomość rozmiarów i oznaczeń interwałów złożonych - symbole i zapis

3. **Trójdźwięki** - budowanie od podanego dźwięku:

trójdźwięku durowego i molowego w postaci zasadniczej i w przewrotach trójdźwięku zmniejszonego i zwiększonego w postaci zasadniczej budowanie trójdźwięków na wszystkich stopniach poznanych gam durowych i molowych w odmianach

4. **Triada harmoniczna** - budowanie w podanej tonacji (we wszystkich odmianach dur i moll - tonacje durowe i molowe równoległe do 7 znaków przykluczowych)

5. Dominanta septymowa:

budowanie od podanego dźwięku D^7 w postaci zasadniczej i w przewrotach rozwiązywanie D^7 w postaci zasadniczej i w przewrotach ze wskazaniem na postępowanie jej składników wynikających z rozwiązywania dysonansów

6. **Dominanta nonowa** - umiejętność budowania $D9^{(>)}$ we wskazanej tonacji

7. **Skale muzyczne:**

Znajomość przewidzianych programem nauczania skal muzycznych:

- pentatonika anhemitoniczna i hemitoniczna

- skale starogreckie, średniowieczne, skala góralska, skala cygańska w wariantach, skala całotonowa, dwunastodźwiękowa i arabsko-perska

8. **Oznaczenia i skróty muzyczne** - artykulacja, dynamika, agogika, ekspresja

9. **Materiał z zakresu wymagań dla przedmiotu zasady muzyki klasy II**

Literatura muzyczna (wydział instrumentalny)

1. Formy polifoniczne
2. Temat z wariacjami
3. Forma Sonatowa (Allegro Sonatowe)
4. Rondo Sonatowe
5. Gatunki instrumentalne oparte na formach tematycznych
6. Cykliczne formy instrumentalne
7. Cykliczne formy wokalnno-instrumentalne
8. Opera i balet
9. **Materiał z zakresu wymagań dla przedmiotu literatura muzyczna kl. II**

Historia muzyki (wydział wokalny)

Muzyka wokalna – instrumentalna baroku

1. Kantata, koncert kościelny, oratorium, pasja, msza
2. Polska muzyka wokalna – instrumentalna

Muzyka instrumentalna baroku

1. Formy imitacyjne
2. Preludium, toccata
3. Formy ostinatowe – wariacyjne
4. Sonata
5. Suita
6. Concerto grosso, koncert solowy

Polska muzyka instrumentalna w baroku

Między klasycyzmem, a barokiem

- styl rokoko, styl galant
- twórczość synów J. S. Bacha
- szkoła berlińska, mannheimska, starowiedeńska
- reforma opery

Charakterystyka klasycyzmu

- forma sonatowa
- allegro sonatowe

Cykl sonatowy klasyków

- sonata
- kwartet smyczkowy
- symfonia
- koncert

Sylwetki klasyków wiedeńskich

Polska muzyka epoki stanisławowskiej

Materiał z zakresu wymagań dla przedmiotu historia muzyki klasy II